

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»
Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları
Üzrə prorektor vəzifəsini icra edən
dos.Z.I.Məmmədov
07.fevral 2025

Fənn sillabusu

Ixtisas: 050635-Qida mühəndisliyi.

Fakülte: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər.

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Keyfiyyəti idarəetmə sistemləri.

Kodu: İPF-B16

Tədris III: II (2024-2025.) Semestr:IV

Tədris yükü: cəmi: Auditoriya saatı 45 (30 saat mühazirə, 15 saat laboratoriya)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit:5

Auditoriya N:

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: tex.üz.f.d.b/m.M.Cahangirov.

Məsləhət günləri və saatı: IV gün saat 11⁰⁰.

E-mail ünvanı:

Kafedranın Ünvanı:Lənkəran ş., Füzuli küç.,170-a

III.Təsviyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas 1.Məmmədov N.R. Sertifikatlaşdırmanın əsasları. Dərs vəsaiti. Bakı: Elm, 2001,

312s.

2.Nuriyev C.H., Əsgərov A.T., Əhmədov Z.B. Ekoloji hüquq. Dərslik. Bakı:

Qanun, 2003, 256s.

3.Həsənli R.K. Ekoloji standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma. Mühazirə

konspekti. Elektron versiya. Bakı, AzTU, 2012, 127 s.

4. Белов С.В. и др. Охрана окружающей среды. Учебник для техн.спец. вузов. - М.: Высш.

шк., 1991, 319с

Əlavə 5. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Standartlaşdırma Sistemi.- Bakı:

Azərdövlətstandart, 1998, 221 s.

6. Standartlaşdırma haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu.- Bakı:

Biznesmenin bülleteni, 1996, №48(108), 13 s.

Standartlar:

7. <http://www.maliyye.gov.az/node/930> Milli Mühasibat uçotu standartları.

8. <http://www.maliyye.gov.az/node/1024> Kommersiya təşkilatları üçün Milli Mühasibat uçotu standartları.

9. <http://www.maliyye.gov.az/node/1026> Büdcə təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu standartları.

Mühazirələr:

10. <http://elcincavadov.mozello.com/mk-muhavizsi/standartlasdirmanin-saslari/>

11. <https://qubadliblog.wordpress.com/kitabxana/>

CamScanner ilə skan edilib

CamScanner ilə skan edilib

Video dərsliklər:

12. <http://library.unec.edu.az/2014-05-07-15-32-57/sertifikatlasd-rma-v-sertifikasiya>

IV. Prerekvizitlər: Əsas fənn kimi ikinci kurs tələbələrinə keyfiyyətin idarəetmə sistemi fənni, tədris olunur. Bu sahə üzrə anlayışlar və prinsiplər təhlil olunur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa buna oxşar fənlərin tədrisine ehtiyac yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Ərzaq məhsullarının keyfiyyət göstəriciləri xarakterizə olunmaqla fən öz strategiyasını qoruyub saxlaya bilir. Tələbələr bu kursu mənimseməklə keyfiyyət və onun anlayışı, keyfiyyət prinsipləri və tətbiqi, həmcinin sertifikatlaşdırma anlayışı, məqsədi və məsələləri, Azərbaycanda və xarici ölkələrin keyfiyyət və sertifikasiya sistemi haqqında biliklər əldə edəcəklər.

VII. Davamiyyətə verilen tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cu il tarixi qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə smestr ərzində, 50 balı ise imtahanda toplayır. Smestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılardır addır: 20 bal seminar və labaratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollekvuma görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cu il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyari nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hər tərəflidir;
- 9 bal- tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdır və mövzunun mətnini tam aça bilir;
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhv'lərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 100 bal		
- 90 bal	x yaxşı	
- 80 bal	xşı	
- 70 bal	i	
- 60 bal	naətbəxş	
baldan aşağı	yri-kafi	

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam -intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, seminar məşğələsi 30 saat Cəmi 60 saat

N	Keçirilən mövzuların adı və məzmunu	hazırə minar	saat	Tarix

CamScanner ilə skan edilib

CamScanner ilə skan edilib

1	2	3	4	5	6
1	<p>Mövzu. Qida məhsullarının keyfiyyəti haqqında anlayış və onun əsas göstəriciləri.</p> <p>Plan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qida məhsullarının keyfiyyəti haqqında anlayış 2. Qida məhsullarının keyfiyyət seviyəsinin qiymətləndirilməsi üsulları. 3. Qida məhsullarının keyfiyyətinə təsir edən amillər. 4.Qida məhsullarının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi. 5.Orta nümunənin götürülməsi və tədqiqinə hazırlanması. 6.Qida məhsullarının sensor göstəricilərinin qiymətləndirilməsi. <p>Mənbə: [1-3;5-8,10]</p>	2			
2	<p>Mövzu. Qida məhsullarının keyfiyyətinə nəzarət və nəzaretin tədqiqat üsulları.</p> <p>Plan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Qida məhsullarının alətlərlə təyin olunan göstəriciləri. 2.Qida məhsullarında zərarsızlıq göstəriciləri. 3.Qida məhsullarının çırklənməsi səbəbləri. 4.Qida məhsullarının istehsalında yeyinti qatqlarından istifadə 5.Qida məhsullarının qüsurları. <p>Mənbə: [1-3;6,8]</p>	2			
3	<p>Mövzu. Qida məhsullarının təsnifatı və standartlaşdırılması.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Qida məhsullarının təsnifatı. 2.Sort və çeşid anlayışı. 3.Standartlaşdırma haqqında anlayış, onun məqsəd və vəzifələri. 4.Standartların kateqoriyaları və növləri. <p>Mənbə: [1-3;6,8,11-12,14]</p>	2			
4	<p>Mövzu: Unlara verilən tələblər.</p> <p>Plan :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ümumi anlayış. 2. Unun keyfiyyətinə verilən tələblər. 3. Unun qablaşdırılması və saxlanması. 4.Unun keyfiyyətinin təyini. <p>Mənbə: [1-3;6,8,]</p>	2			
5	<p>Mövzu.Çörək-bulka məmulatlarının keyfiyyət göstəriciləri.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Çörək-bulka məmulatları haqqında ümumi məlumat. 2.Çörəyin keyfiyyətinə verilən tələblər. 3.Çörəyin keyfiyyətinə nəzarətin aparılması qaydası. 4.Çörəyin orqanoleptiki göstəricilərinin təyini. <p>Mənbə: [1-3;6,8,11]</p>	2			

6	Mövzu. Çörek-bulka memulatları istehsalında əlavə xammalın keyfiyyətinə verilən tələblər. Plan: 1.Suyun keyfiyyət göstəriciləri. 2.Xörek düzünün keyfiyyətinə verilən tələblər. 3.Xörek düzünün fiziki-kimyəvi göstəricilərinin təyini. <i>Mənbə: [1-3;6,11-12,14]</i>	2		
7	Mövzu. Çörəkbişirmədə yağların keyfiyyətinə verilən tələblər,yumurta və yumurta məhsulları. Plan: 1.Çörəkbişirmə yağlarının keyfiyyətinin orqanoleptiki və fiziki-kimyəvi göstəriciləri. 2.Çörəkbişirmə yağlarının keyfiyyətinin təyini. 3.Çörəkbişirmə yağlarının keyfiyyətini qoruyan amillər. 4.Yumurta və yumurta məhsullarının keyfiyyətinə verilən tələblər. <i>Mənbə: [1-3;8,11-12,14]</i>	2		
8	Mövzu.Maya, şəker və ədviiyelerin çəsidi və keyfiyyət göstəriciləri. Plan: 1.Mayaların keyfiyyət göstəriciləri. 2.Şəkerin keyfiyyəti. 3.Ədviiyelerin keyfiyyətinin təyini. 4.Ədviiyelerin keyfiyyətini qoruyan amillər. <i>Mənbə: [1-3;6,8,]</i>	2		
9	Mövzu. Makaronun keyfiyyət göstəriciləri. Plan: 1.Makaron memulatının keyfiyyətinə verilən tələb 2.Makaron memulatının orqanoleptiki göstəricilərinin təyini. 3.Makaronun keyfiyyətini qoruyan amillər. <i>Mənbə: [1-3,]</i>	2		
10	Mövzu: Qənnadı memulatlarının keyfiyyət göstəriciləri. Plan. 1.Meyvə-giləmeyvə qənnadı memulatı. 2.Karamel və konfet memulatları 3.Unlu qənnadı memulatları. <i>Mənbə: [1-3;6,8,11]</i>	2		
11	Mövzu. Qənnadı memulatlarının xammalarının keyfiyyət göstəriciləri. Plan: 1.Qənnadı memulatı istehsalı üçün xammallar. 2.Pektin maddələri,yeyinti boyaları,ətirli maddələr,yeyinti turşuları. 3.Nişasta məhsullarının təsnifatı və çəsidi. <i>Mənbə: [1-3;6,8,11]</i>	2		
12	Mövzu. Şəker memulatlarının keyfiyyət göstəriciləri. Plan: 1.Şəkerin çəsidi və keyfiyyət göstəriciləri. 2.Şəkerin keyfiyyətini qoruyan amillər. 3.Şəkerin əvəzediciləri,onların tərkibi və istifadəsi. <i>Mənbə: [1-2;4-10,]</i>	2		

13	Mövzu: Balın qidalıq dəyəri və fizioloji əhəmiyyəti. Plan: 1.Balın keyfiyyətini formalaşdırın amillər. 2.Balın əsas keyfiyyət və ekoloji təmizlik göstəriciləri. 3.Balın keyfiyyətini qoruyan amillər. <i>Mənbə: [1-2;4-10,]</i>	2			
14	Mövzu: Kakao tozu,qaymaq və xamanın keyfiyyət göstəriciləri. Plan: 1.Kakao tozunun keyfiyyət göstəriciləri. 2. Kakao tozunun keyfiyyətini qoruyan amillər. 3.Qaymaq və xamanın keyfiyyətinə verilən tələb. 4.Qaymaq və xamanın keyfiyyətinin təyini. <i>Mənbə: [1-3;6,8,11]</i>	2			
15	Mövzu.Tort, pirojna,romlu kökə və kekslərin keyfiyyət göstəriciləri. Plan: 1.Tort və pirojnanın kimyəvi tərkibi və qidalıq dəyəri 2. Tort və pirojnanın keyfiyyətini formalaşdırın amillər. 3.Tort və pirojnanın keyfiyyətini qoruyan amillər. 4.Keks,rulet və romlu kökələr. <i>Mənbə: [1-3;6,8,]</i>	2			
Laborator mövzuları					
1	Qida məhsullarının keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üsulları.	2			
2	Çörekbişirmə yağlarının keyfiyyətinin orqanoleptiki fizifikasi-kimyəvi göstəriciləri.	2			
3	Qida məhsullarının keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üsulları.	2			
4	Çörək-bulka məmulatları haqqında ümumi məlumat.	2			
5	Suyun keyfiyyət göstəriciləri.	2			
6	Yumurta və yumurta məhsullarının keyfiyyətinə ilən tələblər.	2			
7	Makaron məmulatının keyfiyyətinə verilən tələb	2			
8	Şəkərin keyfiyyətini qoruyan amillər.	1			

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Bu fənni biliirdikdən sonra tələbə keyfiyyət sisteminin mahiyyətini, standartlaşdırma üzrə orqanların iş prinsiplərini bilməli, kateqoriyaları və növlərini, tətbiqi məsələlərini, obyektlərin təsnifatlaşdırılmasını, məhsulların və xidmətlərin sertifikatlaşdırılması qaydalarını, sxemlərin seçilməsini, sertifikatlaşdırma orqanlarının və sınaq laboratoriyalarının akkreditləşdirilməsi sahəsində aparılan işləri öyrənməli, beynəlxalq keyfiyyət barəsində məlumatlara yiyələnməlidir.

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri.

- Qida məhsullarının keyfiyyətinə təsir edən amillər və onların təhlili.
- Qida məhsullarının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi yolları.
- Orta nümunənin götürülməsi və tədqiqinə hazırlanması qaydaları.
- Qida məhsullarının sensor göstəricilərinin qiymətləndirilməsinin tətbiqi.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilmesi:

XIV. Birinci kollekvium sualları

1. Qida məhsullarının keyfiyyəti haqqında anlayış
2. Qida məhsullarının keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üsulları.
3. Qida məhsullarının keyfiyyətinə təsir edən amillər.

CamScanner ilə skan edilib

CamScanner ilə skan edilib

- 4.Qida məhsullarının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi.
- 5.Orta nümunənin götürülməsi və tədqiqinə hazırlanması.
- 6.Qida məhsullarının sensor göstəricilərinin qiymətləndirilməsi.
- 7.Qida məhsullarının alətlərlə təyin olunan göstəriciləri.
- 8.Qida məhsullarında zərərsizlik göstəriciləri.
- 9.Qida məhsullarının çirkənməsi səbəbləri.
- 10.Qida məhsullarının istehsalında yeyinti qatqlarından istifadə

İkinci kollevium sualları

1. Unun keyfiyyətinə verilən tələblər.
- 2.Unun keyfiyyətinin təyini.
- 3.Çörək-bulka məmulatları haqqında ümumi məlumat.
- 4.Suyun keyfiyyət göstəriciləri.
- 5.Xörək duzunun keyfiyyətinə verilən tələblər.
- 6.Çörəkbişirmə yağılarının keyfiyyətinin orqanoletiki və fiziki-kimyəvi göstəriciləri.
- 7.Yumurta və yumurta məhsullarının keyfiyyətinə verilən tələblər.
- 8.Şəkərin keyfiyyəti.
- 9.Ədviyyələrin keyfiyyətinin təyini.
- 10.Makaron məmulatının keyfiyyətinə verilən tələb

XV. İmtahan sualları:

1. Qida məhsullarının keyfiyyəti haqqında anlayış
2. Qida məhsullarının keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üsulları.
3. Qida məhsullarının keyfiyyətinə təsir edən amillər.
- 4.Qida məhsullarının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi.
- 5.Orta nümunənin götürülməsi və tədqiqinə hazırlanması.
- 6.Qida məhsullarının sensor göstəricilərinin qiymətləndirilməsi.
- 7.Qida məhsullarının alətlərlə təyin olunan göstəriciləri.
- 8.Qida məhsullarında zərərsizlik göstəriciləri.
- 9.Qida məhsullarının çirkənməsi səbəbləri.
- blok--
- 10.Qida məhsullarının istehsalında yeyinti qatqlarından istifadə
- 11.Qida məhsullarının qüsurları.
- 12.Qida məhsullarının təsnifikasi.
- 13.Sort və çeşid anlayışı.
- 14.Standartlaşdırma haqqında anlayış, onun məqsəd və vəzifələri.
- 15.Standartların kateqoriyaları və növləri
- 16.Ümumi anlayış.
- 20.Çörək-bulka məmulatları haqqında ümumi məlumat.
- 21.Çörəyin keyfiyyətinə verilən tələblər.
- 22.Çörəyin keyfiyyətinə nəzarətin aparılması qaydası.
- 23.Çörəyin orqanoletiki göstəricilərinin təyini.
- 24.Suyun keyfiyyət göstəriciləri.
- 25.Xörək duzunun keyfiyyətinə verilən tələblər.
- 26.Xörək duzunun fiziki-kimyəvi göstəricilərinin təyini.
- 27.Çörəkbişirmə yağılarının keyfiyyətinin orqanoletiki və fiziki-kimyəvi göstəriciləri.
- 28.Çörəkbişirmə yağılarının keyfiyyətinin təyini.
- 29.Çörəkbişirmə yağılarının keyfiyyətini qoruyan amillər.
- blok--
- 30.Yumurta və yumurta məhsullarının keyfiyyətinə verilən tələblər.
- 31.Mayaların keyfiyyət göstəriciləri.
- 32.Şəkərin keyfiyyəti.
- 33.Ədviyyələrin keyfiyyətinin təyini.
- 34.Ədviyyələrin keyfiyyətini qoruyan amillər.
- 35.Makaron məmulatının keyfiyyətinə verilən tələb
- 36.Makaron məmulatının orqanoletiki göstəricilərinin təyini.
- 37.Makaronun keyfiyyətini qoruyan amillər.
- blok--

CamScanner ilə skan edilib

CamScanner ilə skan edilib

- 38.Meyvə-giləmeyvə qənnadı məmulatı.
39.Karamel və konfet məmulatları
40.Unlu qənnadı məmulatları.
41.Qənnadı məmulatı istehsalı üçün xammallar.
42.Pektin maddələri,yeyinti boyaları,ətirli maddələr,yeyinti turşuları.
43.Nişasta məhsullarının təsnifatı və çeşidi.
44.Şəkərin çeşidi və keyfiyyət göstəriciləri.
45.Şəkərin keyfiyyətini qoruyan amillər.
46.Şəkərin əvəzediciləri,onların tərkibi və istifadəsi.
--blok--
47.Balın keyfiyyətini formalaşdırın amillər.
48.Kakao tozunun keyfiyyətini qoruyan amillər.
49.Qaymaq və xamanın keyfiyyətinə verilən tələb.
50.Qaymaq və xamanın keyfiyyətinin təyini.
51.Tort və pirojnanın kimyəvi tərkibi və qidalıq dəyəri

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 07.02.2025-ci il tarixli iclasında 06 sayılı protokolla təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

b/m.M.M.Cahangirov.

Kafedra müdürü:

dos.R.F.Əliyev

CamScanner ilə skan edilib

CamScanner ilə skan edilib